

DOCHODZENIE ROSZCZEŃ W POSTĘPOWANIU GRUPOWYM

PODSTAWA PRAWNA

Możliwość dochodzenia grupowych roszczeń została wprowadzona do polskiego porządku prawnego na mocy ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. z 2010 r. Nr 7, poz. 44). Ww. ustawa weszła w życie 19 lipca 2010 r. i ma charakter komplementarny wobec przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Zgodnie bowiem z art. 24 ust. 1 przedmiotowej ustawy w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się (z nielicznymi wyjątkami) przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

ZASTOSOWANIE USTAWY O DOCHODZENIU ROSZCZEŃ W POSTĘPOWANIU GRUPOWYM

Postępowania grupowe mogą być prowadzone w następujących rodzajach spraw:

- roszczenia związane z ochroną konsumentów
- roszczenia z tytułu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny;
- roszczenia z tytułu czynów niedozwolonych.

Przepisy ustawy nie mogą być natomiast stosowane w sprawach o ochronę dóbr osobistych.

Mając na uwadze powyższe, **możliwe jest zastosowanie przedmiotowej ustawy w sprawach o roszczenia wysuwane przez wynajmujących lokale** – w tym wypadku bowiem szkoda wynika z czynu niedozwolonego, o którym mowa w art. 417¹ k.c.

PRZESŁANKI DOPUSZCZALNOŚCI „POWÓDZTWA GRUPOWEGO”

Ustawa przewiduje konieczność spełnienia następujących warunków wystąpienia z grupowym powództwem:

- 1) dochodzone roszczenia muszą być jednego rodzaju;
- 2) roszczenia muszą być dochodzone przez minimum 10 osób;
- 3) roszczenia muszą być oparte na tej samej lub takiej samej podstawie faktycznej;
- 4) wysokość roszczenia pieniężnego każdego członka grupy musi być ujednolicona przy uwzględnieniu wspólnych okoliczności sprawy (ujednolicenie wysokości roszczeń może nastąpić w podgrupach, przy czym nie mogą to być grupy mniejsze niż 2 osoby).

WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Postępowanie jest wszczynane poprzez złożenie pozwu, który oprócz warunków właściwych dla pozwu w postępowaniu „zwykłym” (określonych w art. 187 k.p.c.) powinien zawierać:

- a) wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu grupowym;
- b) wskazanie okoliczności stanowiących podstawę roszczenia, a w przypadku roszczeń pieniężnych także zasad ujednoczenia wysokości roszczeń członków grupy lub podgrup;
- c) w przypadku roszczeń pieniężnych określenie wysokości roszczenia każdego z członków grupy lub podgrup;
- d) oświadczenie powoda o tym, że działa on w charakterze reprezentanta grupy.

Ponadto do pozwu należy dołączyć oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy i wyrażeniu zgody co do osoby reprezentanta grupy oraz umowę reprezentanta grupy z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika.

Powództwo wytaczane jest przez reprezentanta grupy, którym może być:

- osoba będąca członkiem grupy;
- powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów w zakresie swoich uprawnień.

Reprezentant prowadzi sprawę w imieniu własnym, ale na rzecz wszystkich członków grupy. W postępowaniu grupowym obowiązuje przymus adwokacko-radcowski, co oznacza, że reprezentant grupy powinien ustanowić pełnomocnika w osobie adwokata bądź radcy prawnego (nie dotyczy to wypadków, gdy powód-reprezentant grupy jest adwokatem/radcą pr.).

Sądem właściwym do rozpoznania spraw w postępowaniu grupowym jest sąd okręgowy.

PRZEBIEG POSTĘPOWANIA

Na rozprawie sąd bada dopuszczalność postępowania grupowego i w wypadku, gdy nie są spełnione przesłanki dopuszczalności – odrzuca pozew. Jeśli zaś postępowanie grupowe jest dopuszczalne, sąd wydaje postanowienie o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym.

Po uprawomocnieniu się ww. postanowienia sąd zarządza ogłoszenie o wszczęciu postępowania grupowego – jest ono publikowane „w poczytnej prasie o zasięgu ogólnokrajowym”. W ogłoszeniu tym sąd wskazuje termin (nie krótszy niż jeden miesiąc, nie dłuższy niż trzy miesiące) do złożenia przez ewentualnych zainteresowanych oświadczenia o przystąpieniu do grupy.

Skład grupy jest ustalany odrębnym postanowieniem. Po jego wydaniu oświadczenie członka grupy o wystąpieniu z niej jest bezskuteczne.

Sąd – na wniosek więcej niż połowy członków grupy – może dokonać zmiany reprezentanta grupy.

Sąd rozpoznaje sprawę w składzie trzech sędziów zawodowych. Członka grupy lub podgrupy przesłuchuje się w charakterze strony.

INFORMACJE DODATKOWE

Umowa regulująca wynagrodzenie pełnomocnika może określać wynagrodzenie w stosunku do kwoty zasądzonej na rzecz powoda, nie więcej niż 20 % tej kwoty.

Wysokość opłat od pozwu w postępowaniu grupowym jest uzależniona od rodzaju dochodzonych roszczeń:

w przypadku dochodzenia w ramach powództwa zbiorowego roszczeń o charakterze majątkowym opłata od pozwu wynosi 2 % wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 100.000 złotych,

zaś w przypadku dochodzenia roszczeń niemajątkowych, opłata ma charakter stały i wynosi 600 zł.

Na żądanie pozwanego sąd może obciążyć stronę powodową obowiązkiem złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu. Kaucję składa się w wysokości i w terminie oznaczonym przez sąd. Winna być ona złożona w gotówce, zaś jej wysokość nie może przekraczać 20% wartości przedmiotu sporu.

KANCELARIA ADWOKACKA
CHUDOBIŃSKI ORLICKI

ul. Brzeźna 14 lok. 4 90-303 Łódź
tel. + 42.637.37.57, fax +42.636.02.03
kancelaria@chudobinski-orlicki.com
czynne: pn. - pt. od 10.00 do 18.00